

A táplálkozástudomány aktuális kihívásai

Rurik Imre dr.^{1, 4} ■ Péter Szabolcs dr.^{2, 4} ■ Bánáti Diána dr.^{3, 4}

¹Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar, Családorvosi Tanszék, Budapest

²DSM-Firmenich, Kaiseraugst, Svájc

³Szegedi Tudományegyetem, Mérnöki Kar, Élelmiszer-mérnöki Intézet, Szeged

⁴Magyar Táplálkozástudományi Társaság, Budapest

Az Orvosi Hetilap Szerkesztősége felkérésére készült tanulmányt a szerzők Johan Béla (1889–1983) professzor, a hazai közegészségügy kiemelkedő személyisége emlékének ajánlják születésének 135. évfordulóján

A kiegyensúlyozott, egészséges táplálkozás hosszabb élettartamot és jobb minőségű életet tud biztosítani, így az emberiség előtt álló óriási kihívás a Föld növekvő népességének fenntartható élelmiszerrendszerekből származó, egészséges táplálékkal való ellátása, megfelelő mennyiségben és minőségben. Népegészségügyi problémát jelent az alultápláltság és egyéb korlátai, a minőségi éhezés, ugyanakkor az elhízásnak és szövődményeinek népbetegség jellegű progressziója és az egyes élelmi anyagokkal szembeni élelmiszer-allergia és -intolerancia egyre növekvő aránya. Fontos a környezet és a klímabarát szempontok fenntarthatósága, az állatjóléttel kapcsolatos elvárások figyelembevétele, a rövidebb élelmiszerláncok biztosítása, a termeléssel és szállítással kapcsolatos emisszió csökkentése, az egészségre ártalmas vegyszermaradványok kontrollja, az egészségtelen termékek reklámozásának korlátozása, illetve a szociális szempontokat is figyelembe vevő árképzés. A lakosság megfelelő oktatása, az étrendi és táplálkozási ajánlások fejlesztése és ismertetése, a tápanyagdús élelmiszerek fejlesztése és előállítása, a tudományos bizonyítékokon alapuló, korrekt vásárlói információ biztosítása is kiemelt jelentőségű. Ugyanakkor szükséges az élelmiszer-vesztés, a pazarlás csökkentése is. Összehangolt beavatkozás szükséges minden szinten, határozott kormányzati szerepvállalással. A táplálkozástudományi kutatások fő irányait az élettani vonatkozások alaposabb tanulmányozása mellett új technológiák, új élelmiszer-alapanyagok, a feldolgozási és tartósítási módszerek fejlesztése, valamint a táplálkozási környezet monitorozása és lehetőségek szerinti optimalizálása jelenti.

Orv Hetil. 2024; 165(13): 483–488.

Kulcsszavak: élelmezés, táplálkozástudomány, táplálkozástudományi kutatás

Actual challenges of nutritional science

A balanced, healthy diet can ensure a longer lifespan and a better quality of life, so the huge challenge facing humanity is to provide the world's growing population with healthy food from sustainable food systems, in sufficient quantity and quality. Malnutrition and the multiple burden of nutrition are also public health issues, as is the epidemic progression of obesity and its complications, and the increasing rates of food allergy or food intolerance to certain food substances. Our paper deals with different diets, the development of novel foods, the prospects for research on the microbiome and the nutritional aspects of healthy ageing. Sustainability and environmental aspects, animal welfare requirements, shorter food chains, reducing emissions from production and transport, controlling chemical residues of harmful substances, limiting advertising of unhealthy products, and socially responsible pricing are important. It is equally important to educate the public, develop and disseminate dietary and nutritional recommendations, develop and produce nutritious food items, and provide accurate, evidence-based consumer information. At the same time, there is a need to reduce food waste. Coordinated interventions are needed at all levels, with a strong governmental commitment. In addition to deeper study of the physiological aspects of nutrition, the main directions of research in nutrition science are the development of new technologies, new food ingredients, processing and preservation methods, and monitoring and possible optimization of the nutritional environment.

Keywords: food, nutrition, nutritional science, nutritional research

Rurik I, Péter Sz, Bánáti D. [Actual challenges of nutritional science]. Orv Hetil. 2024; 165(13): 483–488.

(Beérkezett: 2024. január 17.; elfogadva: 2024. február 12.)